

КАЛИНКА МАЛИНКА

Янко Добрев

Някога дядо ми бил голям овчар и кавалджия и много обичал да събира звънци с най-различни гласове. И когато разпръсвал стадото по сакарските превали, отдалеч изглеждало като размесени бели и черни облаци. И аз като него свиря на кавал, но не обичам да събирам звънци, а да издирвам звучни имена на местности, чешми и на хора. И така, обхождайки Сакаря, се натъкнах на баба Калина и я запутах защо викат на внучката ѝ Калинка Малинка. Тя ме измери с око на жена, която знае и на дявола леглото и започна:

- Викат и така, защото много мяза на една пъстропера буболечка на име Калинка Малинка. И тази буболечка се вяска само на пролет, когато дрянът нацъфти, а той най-рано цъфти. И затова, че дрянът я вика, децата я вземат на лапичките си и казват:

*Калинке Малинке,
дай ми якостта на дряна,
като цвета му да съм хубава
и като плода му червена...*

И буболечката хвъркне, детето разпери ръце от радост, че молбата му е чула, но понякога не хвърква и детето плаче, че не го чува и ще си остане слабовитичко и жълтичко, като подмъкнато цвете от корен. И затова, че нашето дете много прилича на тази буболечка ѝ викат Калинка Малинка. На мене е кръстено и сред другите деца е като

черно агне сред бели, но то не е виновно. Черквата се познава по камбанарията, магарето по ушите, а ние по боята. Откакто се заселихме в Сакаря спуска се да ми води дечица, да им разказвам истински приказки. Викам им, абе, деца, нашето беше една приказка от земята до небето и пак да се върнеш. Ветровете ни биха, дъждове ни квасеха, кучетата умираха от глад, а ние на - не умряхме. Легнем на ония ми ти морави и загремем ли, все пълни фурни с хляб сънувахме. Мечките се въртят на коловите и разкъсат ли синджирите и парцал няма да остане от нас. А който е гонен от мечка и на картинка да я види - бяга.

- А на мене - рекох - би ли ми разказала една истинска приказка?

- Че какво ми е, гладна ли съм или жадна. На нашите врати смъртта не чукаше, защото врати нямахме, затова пък ни белязваше по път и ни вземаше. Скупчим се над мъртвеца, оплачем го, с пръст го зарием, с камък го заключим и пак тръгваме без път и посока. Така си отиде и моят дядо. Змия го ухапа, отвързахме мечката да се прощава с него, че като го преграби с лапите, като човек реве и го целува по лицето, по устата, сърцето ти да скине. Как няма да реве, от мръвка я отглежда, сукалче я донесе от някакъв си мечетърсач. Цял месец я кърми майката на Калина, на едната гърда мечето, на другата детето - сучат, едното гука, другото ръмжи. Кой бе видял жена звяр да кърми? Виждаш ли какво е било, но повече като костенурка къщата си на гърба не влача. От скитничеството ни останаха само кърпките по дрехите и раните от кучетата. Но кой е знаел, че земята, ако я пош с пот-

та си, тя ще ти се отплати с плода си. Само тя никого не е излъгала. Калинка ни е изтърсачето и затова, че мечето ѝ подяждаше млякото, остана си пугавичко, като с гренки отгледано. Първата вечер се натръшкахме за първи път на дъски и заспахме, но аз нали с едното око не спя, станах да ги понагледам, но изведнъж изтръпнах - едното дете го няма. Броя, броя - все пет ги изкарвам. Излизам навън, а една месечина в очите ми бърка. Гледам под асмаляка нещо се чернее, отидох - какво да видя - Калинката - свило се в кравай и спи. Сбутах я. "Калинке - рекох - защо си легнала тук, че го, да настинеш?" А то се размърда и рече:

- Страх ме е, бабо!

- От какво те е страх?

- Страх ме е керемидите да не паднат и да ме смачкат.

Повярвай ми, приплака ми се, то горкото никога под керемидата не бе спало. Победох я към къщи, а то, милото, все нагоре гледа..

На есенес го записахме на училище, грабнах се - клатлюш - като магарешка гемия чак в Харманли се дотърсих, купих му грешки, върнах се, облякох я, като кръщенлик, майка му и баща като си дойдоха от овцете, не могат да я познаят, а тя все права стои, грешките си да не измачка. „Калинке - рекох - ти си най-малката от нашия род, но ако се научиш на четмо и писмо, ще бъдеш най-голямата. От всяко яйце пиле не излиза, но както пътищата се извървяват с ходене, така училище се завършва с учене“. На сутринта я заведох и учителката - харна жена излезе - взе я от ръката ми, целуна я и рече:

- Много деца съм учила, бабо Калино, но такова пъстроперо пиленце не бях, ще

